COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.8.2019
COM(2019) 404 final

2019/0185 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

În contextul Summit-ului Parteneriatului estic din mai 2009, UE și-a reafirmat sprijinul politic în ceea ce privește deplina liberalizare a regimului vizelor într-un mediu sigur, precum și în ceea ce privește promovarea mobilității prin încheierea de acorduri de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie cu țările din cadrul Parteneriatului estic. În conformitate cu abordarea comună pentru dezvoltarea politicii UE în materie de facilitare a eliberării vizelor, convenită la nivelul COREPER de către statele membre în luna decembrie 2005, un acord de facilitare a eliberării vizelor nu poate fi încheiat dacă nu există un acord de readmisie.

Pe această bază, Comisia a prezentat, la 12 noiembrie 2010, o recomandare către Consiliu în vederea obținerii de directive pentru a negocia acorduri cu Republica Belarus privind facilitarea eliberării vizelor de scurtă ședere și, respectiv, readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală.

La 28 februarie 2011, Consiliul a autorizat în mod oficial Comisia să negocieze un acord de readmisie între Uniunea Europeană și Belarus.

Negocierile au fost lansate în mod oficial la 30 ianuarie 2014, iar prima rundă de negocieri oficiale a avut loc la Minsk, la 13 iunie 2014. Aceasta a fost urmată de o serie de trei runde de negocieri, prima având loc la Bruxelles, la 25 noiembrie 2014, iar următoarele două la 11 martie 2015 și la 20 iunie 2017 la Minsk. Negociatorii-șefi au parafat textul acordului la 17 iunie 2019 printr-un schimb de e-mailuri.

Între timp, la 13 octombrie 2016, Belarus, Uniunea Europeană și șapte state membre participante (Bulgaria, România, Lituania, Polonia, Ungaria, Finlanda și Letonia) au semnat o declarație comună privind un parteneriat pentru mobilitate.

Statele membre au fost informate și consultate periodic în toate etapele (oficiale și neoficiale) ale negocierilor privind readmisia.

Statele membre au fost informate și consultate periodic în cadrul grupurilor de lucru relevante ale Consiliului, în toate etapele negocierilor. Proiectul final de text al acordului a fost comunicat consilierilor pe probleme de justiție și afaceri interne (migrație, integrare și expulzare) și a fost aprobat, prin procedura tacită, la 12 aprilie 2019.

La 17 aprilie 2019, Parlamentul European a fost informat cu privire la încheierea negocierilor având ca obiect acordurile de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie, prin intermediul unei scrisori adresate de directorul general al DG Migrație și Afaceri Interne președintelui Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne. La scrisoare au fost anexate textele ambelor proiecte de acorduri.

Propunerea de decizie privind încheierea acordului stabilește procedurile interne necesare pentru aplicarea concretă a acordului. În special**,** aceasta prevede că instituția care reprezintă Uniunea în cadrul Comitetului mixt privind readmisia, instituit prin articolul 19 din acord, este Comisia, asistată de experți din statele membre.

Propunerea atașată constituie instrumentul juridic pentru semnarea acordului. Consiliul va hotărî cu majoritate calificată.

2. OBIECTIVUL ACORDULUI ȘI CONȚINUTUL ACESTUIA

Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală (denumit în continuare „acordul”) urmărește să stabilească

proceduri rapide și eficace de identificare și de returnare în siguranță și în bună ordine a persoanelor care nu îndeplinesc sau care nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, de prezență sau de ședere pe teritoriul Republicii Belarus sau al unui stat membru al Uniunii Europene, precum și să faciliteze tranzitul acestor persoane, într-un spirit de cooperare.

Comisia consideră că obiectivele stabilite de Consiliu în cadrul directivelor sale de negociere au fost atinse și că proiectul de acord de readmisie este acceptabil pentru Uniune.

Conținutul final al acestui acord poate fi rezumat după cum urmează:

– acordul este împărțit în 8 secțiuni, care cuprind în total 24 de articole. Acordul conține, de asemenea, 7 anexe, care fac parte integrantă din acord, și 5 declarații comune.

– Acordul conține o clauză introductivă, prin care se reafirmă faptul că acordul se aplică astfel încât să se asigure respectarea drepturilor omului și a obligațiilor și responsabilităților statului solicitat și ale statului solicitant în temeiul instrumentelor internaționale relevante aplicabile în cazul lor și prin care se reiterează faptul că statul solicitat asigură, în special, protecția drepturilor persoanelor readmise pe teritoriul său în conformitate cu instrumentele internaționale respective.

– Obligațiile privind readmisia prevăzute în acord (articolele 3 - 6) sunt stabilite în condiții de reciprocitate deplină, incluzând atât resortisanții proprii (articolele 3 și 5), cât și resortisanții țărilor terțe și apatrizii (articolele 4 și 6).

– Obligația de a readmite proprii resortisanți include și foștii resortisanți cărora li s-a retras cetățenia sau care au renunțat la cetățenia pe care o aveau fără să o dobândească pe cea a unui alt stat.

– Obligația de a readmite proprii resortisanți se referă și la membrii de familie (și anume, soț/soție și copii minori necăsătoriți), indiferent de cetățenia acestora, care nu au un drept de ședere autonom în statul solicitant.

– Obligația de a readmite resortisanți ai țărilor terțe și apatrizi (articolele 4 și 6) este supusă următoarelor condiții prealabile: (a) persoana în cauză deține, la data intrării, un permis de ședere valabil eliberat de statul solicitat sau o viză valabilă eliberată de statul solicitat și însoțită de o dovadă de intrare pe teritoriul statului solicitat sau (b) persoana în cauză a intrat ilegal și direct pe teritoriul statului solicitant după o perioadă de ședere pe teritoriul statului solicitat sau după tranzitarea acestui teritoriu. Această obligație de readmisie nu se aplică persoanelor care se află doar în tranzit aeroportuar sau care dețin o viză sau un permis de ședere emis(ă) de statul solicitant, cu excepția cazului în care i) viza sau permisul de ședere emis(ă) de statul solicitat are o perioadă de valabilitate mai lungă ii) viza sau permisul de ședere emis(ă) de statul solicitant a fost obținut(ă) în mod fraudulos sau iii) persoana în cauză nu îndeplinește condițiile aferente eliberării vizei.

– Republica Belarus acceptă utilizarea documentului de călătorie standard al UE în vederea readmisiei [articolul 3 alineatul (5) și articolul 4 alineatul (3)] atât în ceea ce privește proprii resortisanți, în cazul expirării termenului specificat, cât și în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe sau apatrizii. Documentul standard echivalent al Republicii Belarus este inclus în anexa 7.

– Secțiunea III din acord (articolele 7 - 13 coroborate cu anexele 1 - 5) cuprinde dispozițiile tehnice necesare referitoare la procedura de readmisie (cererea de readmisie, mijloacele de probă, termenele, modalitățile de transfer și modurile de transport) și „readmisia din greșeală” (articolul 13). Este asigurată o flexibilitate

procedurală prin faptul că, atunci când persoana care urmează să fie readmisă este în posesia unui document de călătorie valabil, nu este necesară prezentarea unei cereri de readmisie [articolul 7 alineatul (2)].

– La articolul 7 alineatul (3), acordul prezintă așa-numita procedură accelerată, care a fost convenită pentru persoanele reținute în zona care se întinde până la 30 de kilometri de la frontiera terestră comună dintre un stat membru și Belarus, precum și pe teritoriul aeroporturilor internaționale ale statelor membre și ale Republicii Belarus. În cadrul procedurii accelerate, cererile de readmisie trebuie prezentate în termen de 2 zile lucrătoare, iar răspunsurile trebuie oferite în termen de 2 zile lucrătoare, în timp ce, în cadrul procedurii normale, termenul pentru răspunsuri este de 10 zile calendaristice [articolul 11 alineatul (2)].

– Acordul cuprinde o secțiune referitoare la operațiunile de tranzit (articolele 14 și 15, coroborate cu anexa 6).

– Articolele 16, 17 și 18 cuprind normele necesare privind costurile, protecția datelor și relația cu alte obligații internaționale.

– Comitetul mixt privind readmisia va avea componența, sarcinile și atribuțiile prevăzute la articolul 19.

– În vederea facilitării punerii în aplicare a prezentului acord, articolul 20 creează posibilitatea pentru Belarus și diferitele state membre de a încheia protocoale bilaterale de punere în aplicare. Relația dintre acordurile sau înțelegerile bilaterale și prezentul acord este clarificată la articolul 21.

– Dispozițiile finale (articolele 22-24) cuprind normele necesare privind aplicarea teritorială, intrarea în vigoare, durata, eventualele modificări, suspendarea, denunțarea acordului și statutul juridic al anexelor la acord.

– Situația specifică a Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord este reflectată în preambul, la articolul 1 litera (d), la articolul 22 alineatul (2) și, în ceea ce privește Danemarca, într-o declarație comună relevantă. Strânsa asociere a Islandei, a Norvegiei, a Elveției și a Principatului Liechtenstein la punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen a fost luată în considerare și este reflectată într-o declarație comună relevantă anexată la acord.

3. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Prezenta propunere este înaintată Consiliului pentru a autoriza semnarea acordului.

Temeiul juridic al prezentei propuneri este articolul 79 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), coroborat cu articolul 218 alineatul (5).

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Nu se aplică.

- **Proporționalitatea**

Prezenta propunere nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit, și anume încheierea unui acord internațional privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea nu generează costuri suplimentare pentru bugetul UE.

5. CONCLUZII

Având în vedere rezultatele menționate anterior, Comisia propune Consiliului să decidă cu privire la semnarea acordului în numele Uniunii și să autorizeze Secretariatul General al Consiliului să stabilească instrumentul prin care se acordă puteri depline.

2019/0185 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 79 alineatul (3), coroborat cu articolul 218 alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 28 februarie 2011, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri cu Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală. Negocierile au fost încheiate cu succes prin parafarea, printr-un schimb de e-mailuri, la 17 iunie 2019, a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală („acordul”).

(2) În contextul Summit-ului Parteneriatului estic din mai 2009, UE și-a reafirmat sprijinul politic în ceea ce privește deplina liberalizare a regimului vizelor într-un mediu sigur, precum și în ceea ce privește promovarea mobilității prin încheierea de acorduri de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie cu țările din cadrul Parteneriatului estic.

(3) Scopul acordului este de a stabili proceduri rapide și eficace de identificare și de returnare în siguranță și în bună ordine a persoanelor care nu îndeplinesc sau care nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, de prezență sau de ședere pe teritoriul Republicii Belarus sau al unui stat membru al Uniunii Europene și de a facilita tranzitul acestor persoane, într-un spirit de cooperare.

(4) În conformitate cu [*articolele 1 și 2*] articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, [*și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul menționat anterior*], Regatul Unit [*nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale (cu excepția cazului în care acesta își notifică dorința în acest sens, în conformitate cu protocolul respectiv*) / și-a notificat (, prin scrisoarea din ...,) dorința de a participa la adoptarea și aplicarea prezentei decizii].

(5) În conformitate cu [articolele 1 și 2] articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, [*și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul menționat anterior*], Irlanda [*nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale (cu excepția cazului în care aceasta își notifică dorința în acest sens, în conformitate cu*

protocolul respectiv) / și-a notificat (, prin scrisoarea din ...,) dorința de a participa la adoptarea și aplicarea prezentei decizii].

(6) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acestia și nu face obiectul aplicării sale,

(7) Prin urmare, acordul ar trebui semnat în numele Uniunii Europene, sub rezerva încheierii sale la o dată ulterioară, iar declarațiile comune atașate la acord ar trebui aprobate,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Semnarea Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Belarus privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală se autorizează în numele Uniunii, sub rezerva încheierii acordului menționat[1].

Articolul 2

Declarațiile comune atașate la acord se aprobă în numele Uniunii.

Articolul 3

Secretariatul General al Consiliului stabilește instrumentul prin care se acordă puteri depline pentru semnarea acordului, sub rezerva încheierii sale, persoanei (persoanelor) indicate de către negociatorul acordului.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele

[1] Textul acordului se publică împreună cu decizia privind încheierea acestuia.